

توصیه‌نامه آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای

رقیه متحیر پسند

مقدمه

آموزش فنی و حرفه‌ای (۱۹۸۹)، کنوانسیون حقوق کودکان (۱۹۸۹) و کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت (۲۰۰۶)،
با آگاهی در مورد این مطلب که «آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای»^۱ (آتفج) به‌عنوان بخشی از حقوق جهانی آموزش و کار در نظر گرفته شده است،
با اذعان به اینکه، همان‌گونه که در کنوانسیون آموزش فنی و حرفه‌ای (۱۹۸۹) تصریح شده است،
آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای «هدف پیشرفت افراد و جوامع» را جست‌وجو می‌کند،

«کنفرانس عمومی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد» (یونسکو)، در سی و هشتمین جلسه خود در پاریس، از تاریخ ۳ تا ۱۸ نوامبر ۲۰۱۵:
با یادآوری اصول مندرج در مواد ۲۳ و ۲۶ اعلامیه جهانی حقوق بشر (۱۹۴۸) و مواد ۶، ۲ و ۱۳ توافق بین‌المللی در مورد حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (۱۹۶۶)، با تضمین حق هر فرد برای کار و تحصیل، و اصول مندرج در کنوانسیون علیه تبعیض در آموزش و پرورش (۱۹۶۰)، کنوانسیون رفع تمامی موارد تبعیض علیه زنان (۱۹۷۹)، کنوانسیون

کلیدواژه‌ها:

توصیه‌نامه، آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای، یونسکو

فنی و حرفه‌ای، «آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای تبدیل‌کننده آتفخ: ایجاد مهارت برای کار و زندگی»، که به نام توافقنامه شانگهای (۲۰۱۲) و بیانیه «آیچی-ناگویا» در خصوص آموزش برای توسعه پایدار (۲۰۱۴) مشهور است.

با تصمیم‌گیری بر اساس ۳۷C / قطعه‌نامه ۱۷ مبنی بر اینکه توصیه‌نامه بازنگری شده ۲۰۰۱ در خصوص آموزش فنی و حرفه‌ای باید به گونه‌ای اصلاح شود که بازتابی از روندهای نوین و مسائل مربوط به آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای باشند.

با توجه به اینکه این توصیه‌نامه باعث ایجاد اصول کلی، اهداف و دستورالعمل‌هایی می‌شود که همه دولت‌های عضو باید آن‌ها را طبق وضعیت اجتماعی - اقتصادی، ساختار حکومتی و منابع موجود خود در جهان متغییر به کار گیرند، و نیز به آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای تبدیل‌کننده، توسعه دهنده و ارتقا دهنده آتفخ در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی توجه داشته باشند.

و بعد از بررسی سند ۳۸C / ۳۲ و پیش‌نویس توصیه‌نامه پیوست شده به آن در مورد آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای:

۱. توصیه‌نامه مربوط به آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای را اتخاذ کرده است که در ۱۳ نوامبر ۲۰۱۵ جایگزین توصیه‌نامه بازنگری شده ۲۰۰۱ در خصوص آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای شده است.

۲. پیشنهاد می‌کند که دولت‌های عضو با اتخاذ گام‌های مناسب، از جمله هر نوع اقدام قانونی و مشروع، شروط و تبصره‌های زیر را طبق اصول قانون اساسی و ساختار حکومتی خود به کار گیرند تا به اصول این توصیه‌نامه درون مرزهای خود تحقق ببخشند.

۳. همچنین پیشنهاد می‌کند که دولت‌های عضو، این توصیه‌نامه را به اطلاع مقامات و افراد مسئول آتفخ و نیز سایر ذی‌نفعان مرتبط با آتفخ برسانند.

۴. همچنین پیشنهاد می‌کند که دولت‌های عضو، در تاریخ‌ها و به شیوه‌های مقرر، گزارشاتی را در خصوص اقدامات صورت گرفته در جهت تحقق این توصیه‌نامه، به هیئت مربوطه ارائه دهند.

الف. قلمرو این توصیه‌نامه

۱. در این توصیه‌نامه، آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای (که از این پس به نام آتفخ خوانده می‌شود) شامل آموزش، تربیت و ایجاد مهارت‌های مرتبط به طیف

با یادآوری مفاد توصیه‌نامه تصویب شده توسط یونسکو، به ویژه توصیه‌نامه علیه تبعیض در آموزش و پرورش (۱۹۶۰)، توصیه‌نامه مربوط به وضعیت معلمان (۱۹۶۶)، توصیه‌نامه مربوط به آموزش در جهت تفاهم بین‌المللی، همکاری، صلح و آموزش مربوط به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی (۱۹۷۴)، توصیه‌نامه در مورد به رسمیت شناختن مطالعات و صلاحیت در آموزش عالی (۱۹۹۷)، توصیه‌نامه در مورد وضعیت آموزش عالی کارکنان آموزش (۱۹۹۷) و توصیه‌نامه در مورد یادگیری و آموزش بزرگسالان (۲۰۱۵).

و نیز **با یادآوری** قراردادهای مربوطه تصویب شده توسط «سازمان جهانی کار» (ILO) شامل کنوانسیون سال ۱۹۷۵ در مورد راهنمای فنی و حرفه‌ای و تربیت حرفه‌ای در توسعه منابع انسانی (شماره: ۱۴۲) و توصیه‌نامه توسعه منابع انسانی: آموزش، تربیت (مهارت آموزی) و یادگیری مادام‌العمر (شماره: ۱۹۵).

عطف به استاندارد بین‌المللی طبقه‌بندی آموزش در سال ۲۰۱۱.

با توجه به اینکه آتفخ در ترویج درک حقوق بشر و احترام به این حقوق، عدالت و برابری، تساوی جنسیتی و تنوع فرهنگی و نیز در تقویت اشتیاق و قابلیت برای یادگیری مادام‌العمر و یادگیری شیوه زندگی در جهان نقش دارد، و همه این موارد برای مشارکت اجتماعی و اقتصادی و نیز برای تحقق صلح پایدار، زندگی شهروندی مسئولانه و پیشرفت مداوم، اموری لازم هستند.

و با به خاطر داشتن نقش کلیدی آتفخ در دستور جلسه ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار، که در جلسه سران ملل متحد (نیویورک، ۲۰۱۵) اتخاذ شد، و با توجه به تعهد جامعه بین‌المللی نسبت به ترویج رشد اقتصادی دائمی و همه‌جانبه، توسعه اجتماعی، حفاظت زیست‌محیطی به نفع همگان، و ریشه‌کنی فقر و گرسنگی.

در پرتوی بیانیه «پنجئون» «آموزش و پرورش ۲۰۳۰»: در جهت آموزش کیفی فراگیر و برابر و یادگیری مادام‌العمر برای همه، و چارچوب اقدامی آموزش و پرورش ۲۰۳۰.

با در نظر گرفتن توصیه‌نامه مطرح شده در بیانیه بن - یادگیری برای کار، شهروندی و پایداری (۲۰۰۴)، و با در نظر گرفتن توصیه‌نامه مطرح شده در سومین کنگره بین‌المللی آموزش و تربیت

وسیعی از زمینه‌های حرفه‌ای، تولیدی، خدماتی و امرار معاش است.

۲. **آتفح** به عنوان بخشی از یادگیری مادام‌العمر، می‌تواند در سطح متوسطه، پس از متوسطه و دانشگاه ارائه شود و شامل یادگیری مبتنی بر کار، مهارت آموزی مداوم و توسعه حرفه‌ای و تخصصی است که به کسب صلاحیت‌ها منجر می‌شوند. همچنین **آتفح** شامل طیف وسیعی از فرصت‌های توسعه مهارت‌هاست که با بافت‌های ملی و محلی هماهنگ می‌شود. یادگیری برای یاد گرفتن و رشد سواد و مهارت‌های محاسبه، مهارت‌های عرضی (غیر فنی) و مهارت‌های شهروندی نیز از مؤلفه‌های جدایی‌ناپذیر **آتفح** هستند.

۳. به کارگیری و اجرای بخش‌های این توصیه‌نامه به شرایط خاص، ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی هر کشور بستگی خواهد داشت.

ب) چشم انداز و اهداف

۴. **آتفح** از طریق توانمند ساختن افراد، سازمان‌ها، بنگاه‌های اقتصادی و انجمن‌ها، و نیز از طریق افزایش اشتغال، کار شایسته و یادگیری مادام‌العمر در توسعه پایدار نقش ایفا می‌کند و به این طریق موجب تقویت رقابت و رشد اقتصادی فراگیر و پایدار، برابری اجتماعی و پایداری زیست محیطی می‌شود.

اهداف

۵. **توانمند ساختن افراد و ارتقای اشتغال، کار شایسته و یادگیری مادام‌العمر: آتفح** در پیشرفت دانش، مهارت‌ها و شایستگی‌های افراد برای اشتغال، حرفه‌ها (کارراه‌ها)، زندگی و یادگیری مادام‌العمر نقش دارد. آتفح به افراد کمک می‌کند بین آموزش و دنیای کار گذر نمایند، یادگیری و کار را با هم ترکیب کنند، اشتغال‌پذیری خود را پایدار سازند، تصمیم‌های آگاهانه بگیرند و به آرمان‌های خود تحقق ببخشند. **آتفح** از طریق در دسترس قرار دادن بازار کار، وسایل امرار معاش و فرصت‌های یادگیری مادام‌العمر برای افراد، در ایجاد انسجام اجتماعی ایفای نقش می‌کند.

۶. **ارتقای رشد اقتصادی فراگیر و پایدار: آتفح** موجب افزایش کارایی سازمان‌ها، افزایش

رقابت بین بنگاه‌های اقتصادی و توسعه جوامع می‌شود. **آتفح** دارای جهت‌گیری بازار کار است و تغییراتی در ماهیت و سازمان کار، از قبیل پیدایش صنعت‌ها و حرفه‌های جدید، و پیشرفت‌های علمی و فناوریانه را پیش‌بینی و تسهیل می‌کند. **آتفح** از طریق ارتقای کارآفرینی، از خوداشتغالی و توسعه بنگاه‌ها حمایت می‌کند.

۷. ارتقای برابری اجتماعی: **آتفح** موجب برابری فرصت‌های یادگیری و پیامدهای اجتماعی - اقتصادی آن، از جمله برابری جنسیتی می‌شود. **آتفح** فرصت‌های یادگیری جذاب و مناسبی برای کل جمعیت مشتمل بر همه طبقات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فراهم می‌کند. **آتفح** فراگیر است و هیچ نوع تمایز و تبعیضی را تحمل نمی‌کند. **آتفح** موجب توسعه دانش، مهارت‌ها و شایستگی‌هایی می‌شود که زندگی شهروندی مسئولانه و مشارکت مردمی را تقویت می‌کنند.

۸. ارتقای پایداری زیست محیطی: آتفح

اصول پایداری زیست محیطی را تلفیق می‌نماید و از طریق ترویج درک نگرانی رابطه بین جامعه و محیط زیست، مسئولیت‌پذیری افراد را در برابر محیط افزایش می‌دهد و به این طریق موجب ایجاد الگوهای سازگارپذیر مصرف و تولید می‌شود. **آتفح** موجب پیشرفت دانش، مهارت‌ها و شایستگی‌ها برای حرفه‌ها، اقتصادها و جوامع طرفدار محیط زیست (سبز) می‌شود. **آتفح** در توسعه نوآوری‌ها و راه حل‌های فناورانه لازم برای رفع بحران تغییر آب و هوایی و نیز در حفظ یکپارچگی محیط زیست نقش دارد.

ج) سیاست‌ها و شیوه نظارت سیاست‌گذاری‌ها

۹. دولت‌های عضو باید مطابق با شرایط خاص ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی خود، سیاست‌های مربوط به **آتفح** را به گونه‌ای ایجاد کنند که مطابق با طیف وسیعی از عرصه‌های سیاستی از قبیل آموزش، اشتغال و اهداف راهبردی کلی دولت‌ها، به ویژه اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی آن‌ها باشند.

۱۰. دولت‌های عضو باید **آتفح** را در همه انواع

آن و در همهٔ موقعیت‌ها هدایت کنند، ارتقا دهند و به رسمیت بشناسند. این اقدام را می‌باید از طریق یک چارچوب یادگیری مادام‌العمر در کل زندگی انجام دهند، به طوری که همهٔ کودکان و بزرگسالان را مجهز به دانش، مهارت و شایستگی برای کار و زندگی کنند و موجب ایجاد بازار کار و پیامدهای اجتماعی بهتر شود.

۱۱. دولت‌های عضو باید چهرهٔ عمومی و جذابیت **آتفح** را بین یادگیرندگان، خانواده‌ها و همهٔ ذی‌نفعان دیگر ارتقا دهند و در خصوص فرصت‌های احتمالی برای پیشرفت، کار، یادگیری مادام‌العمر و خود شکوفایی به آن‌ها اطلاع رسانی کنند. دولت‌های عضو باید، طبق شرایط خود، به رفع آن دسته از مسائل چند بعدی بپردازند که روی جذابیت **آتفح** تأثیرگذار هستند. همچنین باید به اقداماتی نظیر افزایش نفوذپذیری و تنوع برنامه‌ها و مسیرهای آموزشی دست بزنند تا انگیزه، اطلاعات و راهنمایی‌های لازم را برای افراد فراهم سازند.

۱۲. دولت‌های عضو باید طبق نظام آموزش و تربیت خود، **آتفح** را در سطح متوسطه، پس از متوسطه و آموزش عالی توسعه دهند. همچنین مقامات باید اطمینان حاصل کنند که چارچوبی اساسی برای جلب مشارکت ذی‌نفعان بازار کار وجود دارد و صلاحیت‌ها و برنامه‌ها با مشورت کارگزاران مربوطه ارائه می‌شوند؛ به طوری که برنامه‌های آموزشی و صلاحیت‌ها شفاف و دقیق و کیفیت آن‌ها تضمین شده باشد.

۱۳. دولت‌های عضو باید مسیرهای آموزشی را هموار سازند و گذر بین آموزش متوسطه، پس از متوسطه و آموزش عالی را آسان کنند. برای مثال، از طریق ایجاد روندهای انعطاف‌پذیر برای راهنمایی و پذیرش، تجمیع و انتقال واحدها، برنامه‌های ارتباطی و طرح‌های معادل‌سازی که توسط مقامات مربوط به رسمیت شناخته می‌شوند، مورد حمایت مالی قرار گیرند. مؤسسات **آتفح** و سایر مؤسسات و مقامات آموزشی باید در جهت اجرای این اقدامات همکاری کنند.

۱۴. دولت‌های عضو باید طبق شرایط خاص، ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی خود، از مهارت‌آموزی مداوم و توسعه حرفه‌ای به وسیلهٔ

ارتقای دسترسی و افزایش مشارکت یادگیرندگان بزرگسال پشتیبانی کنند. این موضوع شامل ترغیب بنگاه‌های اقتصادی، به ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط، برای سرمایه‌گذاری روی کارکنان خود می‌شود.

چارچوب تنظیم‌گری و حکمرانی

۱۵. دولت‌های عضو که مسئولیت اصلی برای ایجاد سیاست‌ها عمومی را بر عهده دارند، باید یک چارچوب مقرراتی را برای تعریف نقش‌ها، حقوق، پاسخ‌گویی‌ها و تعهدات بخش‌های عمومی و خصوصی خود ایجاد و ذی‌نفعان را به مشارکت و همکاری ترغیب کنند.

در عین حال به اصول برابری و فراگیری (شمولیت) احترام گذاشته شود. علاوه بر چارچوب‌های کنونی برای بودجه‌گذاری‌های عمومی، می‌توان از سازوکارهای ابتکاری تأمین بودجه، مثل مشارکت و تقسیم هزینه‌ها و کاهش مالیات و وام‌ها نیز استفاده کرد تا کارایی و پاسخ‌گویی بیشتر شود و تقاضا برای **آتفح** افزایش پیدا کند.

۲۲. انواع سازوکارهای انگیزشی و پاسخ‌گویی باید انجام شوند تا آگاهی‌ها افزایش یابند و طیف وسیعی از مشارکت‌کنندگان در **آتفح** سرمایه‌گذاری کنند و مدل‌های سنتی استفاده از منابع و تخصیص بودجه که مبتنی بر پول ورودی هستند تغییر داده شوند و به مدل‌های بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد تبدیل شوند.

۲۳. مؤسسات **آتفح**، از جمله مراکز آموزشی در سطوح متوسطه، پس از متوسطه و آموزش عالی، باید دارای بودجه کافی برای فعالیت‌های خود و تأمین زیرساخت‌ها، تجهیزات و هزینه حفظ و نگهداری باشند. مؤسسات **آتفح** باید دارای سطوح مناسبی از استقلال عملیاتی و مالی باشند تا بتوانند با بافت و جوامع محلی خود ارتباط برقرار کنند، همکاری‌های جدیدی را در جهت بهبود کیفیت برنامه‌های **آتفح** جلب کنند و درآمدزایی داشته باشند.

برابری و تساوی دسترسی

۲۴. دولت‌های عضو باید اقداماتی انجام دهند تا اطمینان حاصل شود که همه کودکان و بزرگسالان از فرصت‌های برابر برای یادگیری و رشد، و تقویت دانش، مهارت‌ها و شایستگی‌ها برخوردارند. به این منظور باید **آتفح** را دگرگون کنند و همه انواع آن را گسترش دهند تا پاسخ‌گوی انواع نیازهای یادگیری و مهارت‌آموزی باشد. باید از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی به عنوان وسیله‌ای برای توسعه دسترسی و مشارکت، طبق شرایط و موقعیت استفاده کرد.

۲۵. دولت‌های عضو باید طبق ساختارهای حاکمیتی خود، آموزش پایه با کیفیتی را به همگان ارائه دهند و نیازهای کودکان خارج از مدرسه و بزرگسالان کم‌مهارت را تأمین کنند، به این منظور باید مهارت‌های پایه خواندن و نوشتن، ریاضی و مهارت‌های عرضی (شایستگی‌های غیر فنی) را

۱۶. دولت‌های عضو باید تعاون و همکاری بین ادارات را آسان سازند و ظرفیت‌های فنی، اجرایی و سازمانی را در جهت اداره، مدیریت و تأمین بودجه **آتفح** تقویت کنند.

۱۷. دولت‌های عضو باید بر طبق ساختارهای حکومتی خود، به ایجاد یا تقویت مدل‌های حکومتی برای مؤسسات **آتفح** مبادرت کنند. این موضوع جلب مشارکت ذی‌نفعان محلی مرتبط و در صورت لزوم، همکاری با مؤسسات تجاری برای پشتیبانی از یادگیری مبتنی بر کار را هم شامل می‌شود.

گفت‌وگوی اجتماعی، مشارکت‌های بخش خصوصی و سایر ذی‌نفعان

۱۸. دولت‌های عضو باید به‌طور مناسب مشارکت شرکای اجتماعی را در **آتفح** طبق الزامات بازار کار، آموزش، تربیت و سایر مقررات توافق شده، ترویج دهند.

۱۹. باید به کمک اصول کلیدی، همانند هم‌سویی با سیاست‌های بخش‌های عمومی، حمایت از گفت‌وگوی اجتماعی، ایجاد مسئولیت‌پذیری، پاسخ‌گویی و کارایی، مشارکت بخش خصوصی در **آتفح** جلب و هدایت شود. هنگام جلب مشارکت بخش خصوصی در سیاست‌های **آتفح** باید تنوع این بخش شامل بنگاه‌های اقتصادی بزرگ، متوسط، کوچک و خانگی در همه بخش‌های فعالیت اقتصادی به رسمیت شناخته شود.

۲۰. به منظور توسعه سیاست‌گذاری و حاکمیت، دولت‌های عضو باید به‌طور مناسب با سایر ذی‌نفعان، از قبیل سازمان‌های غیر دولتی و نمایندگان یادگیرندگان، ارائه دهندگان **آتفح**، کارمندان، والدین، جوانان، رهبران سنتی، افراد بومی و دیگران همکاری کنند.

تأمین بودجه و منابع مالی

۲۱. دولت‌های عضو باید به اقداماتی دست بزنند که منابع بودجه و تأمین مالی را متنوع کنند و از طریق انواع مشارکت‌ها از جمله مشارکت بخش خصوصی-عمومی، همه ذی‌نفعان را مشارکت دهند. برای ایجاد تنوع در منابع بودجه باید بنگاه‌های اقتصادی، مقامات و افراد محلی نیز درگیر شوند و

مؤسسات آتفح، از جمله مراکز آموزشی در سطوح متوسطه، پس از متوسطه و آموزش عالی، باید دارای بودجه کافی برای فعالیت‌های خود و تأمین زیرساخت‌ها، تجهیزات و هزینه نگهداری باشند

۲۹. علاوه بر دانش، مهارت و شایستگی‌های مربوط به زمینه‌های حرفه‌ای، فرایندهای یادگیری باید شامل مهارت‌های پایه نیز باشند و درک افراد را از جنبه‌های علمی، فناورانه، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سایر جنبه‌های

General Conference
38th session: 3-18 November 2015

اجتماعی افزایش دهند. آتفج باید کل نگر و همه جانبه باشد و مهارت‌های عرضی (غیر فنی) و کار آفرینی، مهارت‌های ایمنی و بهداشت کار، پیشرفت فرهنگی، زندگی شهروندی مسئولانه و توسعه پایدار و نیز آگاهی از حقوق کار را نیز شامل شود.

مبنایی برای مشارکت معنادار در آتفج قرار دهند. بخش آموزش و سایر ذی‌نفعان باید شرایط را به گونه‌ای برای همگان فراهم کنند که آتفج آزادانه انتخاب شود.

۲۶. باید علیه همه انواع تبعیض‌ها، از جمله تبعیض جنسیتی، اقدام کرد. دولت‌های عضو باید امکان دسترسی و مشارکت برابر زنان و مردان را در آتفج فراهم کنند. در همه انواع مؤسسات، برنامه‌های آموزشی، برنامه‌های درسی، مواد آموزشی و یادگیری مبتنی بر کار، مربوط به آتفج، باید از تبعیض‌های جنسیتی و سایر رفتارهای کلیشه‌ای مشابه جلوگیری و به دستیابی به برابری جنسیتی کمک شود دولت‌های عضو باید برای افزایش برابری و تساوی دسترسی، سازوکار نوآورانه‌ای، همانند فراهم کردن انگیزه‌های مالی به منظور تأثیر گذاری بر روی اقدامات پذیرش را به کار بندند.

۲۷. دولت‌های عضو باید دسترسی به آتفج را برای همه گروه‌های محروم و آسیب‌پذیر، مثل جمعیت‌های روستایی و حاشیه‌ای دور افتاده افزایش دهند و از این گروه‌ها حمایت کنند تا بار هزینه‌های آن‌ها کاهش یابد و سایر موانع نیز برطرف شوند. دولت‌های عضو باید بر طبق بافت ملی خود، به یادگیرندگان دارای معلولیت، افراد بومی، جمعیت‌های عشایر، گروه‌های اقلیت نژادی، گروه‌های اجتماعی محروم، مهاجران پناهندگان، افراد بدون تابعیت و جمعیت‌های درگیر جنگ یا فجایع طبیعی و نیز به افراد بی‌کار و کارگران آسیب‌پذیر توجه ویژه داشته باشند.

د) کیفیت و تناسب فرایندهای یادگیری

۲۸. دولت‌های عضو باید بر طبق شرایط خاص، ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی خود، انواع متفاوتی از فرصت‌های یادگیری را در مؤسسات خصوصی و عمومی آتفج، محل‌های کار، خانه‌ها و سایر موقعیت‌ها فراهم کنند. لازم است یادگیری غیررسمی، چه به صورت «فرد محور»، «فرد- فرد» یا سایر انواع یادگیری اجتماعی ترغیب شود و در صورت لزوم، این یادگیری‌ها از طریق سازوکارهای شناسایی (به رسمیت‌شناسی) و اعتباردهی، آشکار و شفاف شوند.

آتفج باید کل نگر و همه جانبه باشد و مهارت های عرضی (غیر فنی) و کار آفرینی، مهارت های ایمنی و بهداشت کار، پیشرفت فرهنگی، زندگی شهروندی مسئولانه و توسعه پایدار و نیز آگاهی از حقوق کار را نیز شامل می شود

۳۰. انواع متفاوت یادگیری مبتنی بر کار، از جمله مهارت آموزی در حین کار، یادگیری خارج از زمان کار (الحاقی)، کارآموزی و کارورزی نیز باید ترغیب شوند. کیفیت یادگیری های مبتنی بر کار باید ارتقا داده شوند و در صورت لزوم به کمک یادگیری مدرسه ای یا سایر یادگیری های دیگر تکمیل شود.

۳۱. در سیاست های عمومی باید کارآموزی های با کیفیت که متشکل از کار و یادگیری مدرسه ای هستند، از طریق گفت و گوی اجتماعی و مشارکت بخش خصوصی و عمومی تقویت شوند تا به پیشرفت دانش، مهارت ها و شایستگی ها و کسب تجربه کاری در جوانان کمک شود.

۳۲. باید آتفج را در اقتصاد غیر رسمی، همانند استفاده از کارورزی های سنتی با کیفیت در بنگاه های اقتصادی کوچک، خرد و خانگی و جلب مشارکت ذی نفعان در بخش های روستایی و شهری ارتقا داد.

۳۳. باید از تمامی ظرفیت های فناوری های اطلاعات و ارتباطات، از جمله اینترنت، فناوری های همراه و رسانه های اجتماعی در آتفج استفاده کرد تا آموزش از راه دور و آنلاین برای نمونه از طریق مدل های ترکیبی، توسعه و استفاده از منابع آموزشی آزاد فراهم شود.

۳۴. برای ایجاد و استفاده از اطلاعات مربوط به پیشرفت های یادگیرندگان، باید سیستم های سنجش مؤثر و مناسبی طراحی شوند. ارزشیابی فرایندهای یاددهی و یادگیری، از جمله سنجش تکوینی، باید با همکاری همه ذی نفعان، به ویژه معلمان و مربیان، نمایندگان زمینه های حرفه ای مورد نظر، سرپرستان و یادگیرندگان انجام شوند. عملکرد کلی یادگیرندگان را باید با استفاده از روش های سنجش، از قبیل خود ارزیابی و در صورت لزوم، ارزیابی توسط هم گروه ها مورد سنجش و ارزیابی قرار داد.

کارکنان آتفج

۳۵. سیاست ها و چارچوب ها باید به گونه ای طراحی شوند که از وجود کارکنان با صلاحیت و کیفیت بالا، از قبیل معلمان، مربیان، مدرسان،

معلمان خصوصی، مدیران، سرپرستان، کارکنان آموزش آزاد، مربیان راهنمایی و مشاوره، و سایر کارکنان در آتفج اطمینان حاصل شود.

۳۶. بخش هایی از توصیه نامه مربوط به جایگاه معلمان (۱۹۶۶) قابل اجرا هستند، به ویژه از لحاظ شروط مربوط به آمادگی برای شغل، ارائه آموزش های بالاتر برای معلمان، اشتغال و حرفه، حقوق و مسئولیت های معلمان، شرایط لازم برای یاددهی و یادگیری مؤثر، حق الزحمه و امنیت اجتماعی معلمان. توصیه نامه مربوط به جایگاه کارکنان آموزش عالی (۱۹۹۷) نیز قابل اجراست.

۳۷. با توجه به اهمیت روز افزون یادگیری مبتنی بر کار و آتفج در سایر موقعیت ها، مثل یادگیری «جامعه محور»، «یادگیری از راه دور» و یادگیری آنلاین، دولت های عضو باید حمایت نظام مندی از نیازهای مربیان، معلمان خصوصی و سایر تسهیل گران به عمل بیاورند. به این منظور لازم است سیاست ها و چارچوب هایی در خصوص جایگاه، استخدام و رشد حرفه ای این افراد تدوین کنند. کارکنان آتفج باید از شرایط کاری مناسب و دستمزد کافی و نیز فرصت های رشد شغلی و حرفه ای برخوردار باشند.

۳۸. کارکنان آتفج در مؤسسات آموزشی و محل های کار باید دارای قابلیت های لازم باشند تا آتفج بتواند پاسخ گوی بافت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیطی جوامع خود باشد. این کارکنان باید در دگرگون سازی و گسترش آتفج نقش داشته باشند. کارکنان آتفج به طور ویژه، نیازمند آمادگی اولیه و آموزش مداوم و پیشرفت حرفه ای، از جمله برخورداری از تجربه کاری در بنگاه های اقتصادی هستند و باید از این افراد حمایت شود تا شیوه کار خود را بهبود بخشند و خود را با تغییرات وفق دهند. ارتقای اولیه و مداوم کارکنان آتفج باید شامل مهارت آموزی در ارائه راهنمایی و برابری جنسیتی باشد.

نظام های صلاحیت ها و مسیرهای یادگیری

۳۹. باید با مشورت ذی نفعان و بر اساس نیازهای شناخته شده، از قبیل استانداردهای حرفه ای، به

ایجاد چارچوب‌ها یا نظام‌های صلاحیت «پیامد محور» اقدام کرد که مبتنی بر پیامدهای یادگیری باشند و با مجموعه‌ای از استانداردهای مورد توافق ارتباط داشته باشند.

۴۰. باید سیاست‌ها یا سازوکارهای مقرراتی ایجاد کرد که از پیشرفت افقی و عمودی حمایت کنند و شامل مسیرهای یادگیری انعطاف‌پذیر، پودمان‌سازی، به رسمیت شناختن آموزش‌های قبلی و تجمیع و انتقال واحدها و آموزش‌ها باشند باید به تشویق افراد کم‌مهارت و بی‌مهارت نیز توجه ویژه کرد تا این افراد بتوانند مجوز و گواهی‌نامه‌ی دسترسی به آموزش بیشتر و کار شایسته را به‌دست آورند.

۴۱. باید با کمک و همکاری سه‌جانبه نمایندگان کارگران، نمایندگان کارفرمایان و مسئولان عمومی (دولتی)، نظام‌هایی برای شناسایی و به رسمیت شناختن، روایی‌سنجی و اعتباردهی به دانش، مهارت‌ها و شایستگی‌هایی که قبلاً از طریق یادگیری غیررسمی و سازمان‌ناایافته کسب شده‌اند، ایجاد شوند. ضروری است با همکاری ذی‌نفعان مرتبط، رویه‌های سنجش قابل اعتماد و اعطای گواهی‌نامه‌ی تضمین کیفیت استقرار یابند.

۴۲. با توجه به جابه‌جایی و تحرک‌پذیری یادگیرندگان و کارگران، دولت‌های عضو باید به رسمیت‌شناسی متقابل صلاحیت‌ها را در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی ارتقا دهند.

کیفیت و تضمین کیفیت

۴۳. دولت‌های عضو باید طبق شرایط خاص، ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی خود، محیطی را برای **آتفح** با کیفیت بالا فراهم کنند. لازم است به ظرفیت‌سازی‌های لازم برای بهبود کیفیت توجه ویژه‌ای داشت.

۴۴. دولت‌های عضو باید نظامی برای تضمین کیفیت **آتفح** بر اساس مشارکت همه ذی‌نفعان مربوط ایجاد کنند. نظام‌های تضمین کیفیت باید شامل اهداف و استانداردهای شفاف و قابل اندازه‌گیری، دستورالعمل‌های اجرایی و سازوکارهای بازخورد و نتایج دسترسی‌پذیر ارزشیابی باشند. تضمین کیفیت باید هم شامل «خودارزیابی» و هم

شامل «ارزیابی بیرونی» باشد تا بتوان به طور مداوم، عملکرد نظام و پیامدها را پایش کرد و آن را بهبود بخشید.

۴۵. دولت‌های عضو باید در جهت بهبود رهبری و مدیریت مؤسسات **آتفح** تلاش کنند. کیفیت و تضمین کیفیت در **آتفح** باید همه کارکنان مؤسسات آموزشی و سایر ذی‌نفعان مرتبط را درگیر سازد.

۴۶. دولت‌های عضو باید طبق اصول قانون اساسی خود، چارچوبی قانونی و مناسب را برای پایش ارائه‌دهندگان بخش خصوصی **آتفح** ایجاد کنند که در آن، محافظت از یادگیرندگان یک اصل راهنمایی‌کننده کلیدی باشد.

تناسب با بازارهای کار و دنیای کار

۴۷. دولت‌های عضو باید در راستای شرایط خاص، ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی خود، شرایط آسانی برای گذر از آموزش به دنیای کار، اشتغال یا خوداشتغالی فراهم کنند. ارتباط و پیوند بین مؤسسات **آتفح**، آژانس‌های استخدامی و کارفرمایان باید تقویت شود و باید از کارآفرینی و ایجاد کسب و کارهای جدید حمایت کرد، برای مثال، از طریق تلفیق مهارت‌های کارآفرینی با برنامه‌های درسی، سازمان‌دهی فعالیت‌های فوق برنامه، ایجاد مراکز رشد کسب و کار (انکوباتورها)، و همکاری با مراکز انتقال کسب و کار و فناوری این حمایت انجام می‌پذیرد.

۴۸. دولت‌های عضو باید سیستم‌های اطلاعاتی **آتفح** و بازار کار را با استفاده از داده‌های آزاد مناسب مستقر کنند و ظرفیت‌های سازمانی به وجود آورند تا از ارتباط **آتفح** با نیازهای کنونی و در حال تغییر دنیای کار در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی اطمینان حاصل کنند. که نیازهای مربوط به ایجاد شغل‌ها و حرفه‌ها، اقتصاد و جوامع سبز و طرفدار محیط زیست از جمله این نیازها هستند.

۴۹. می‌توان از توافقات مشارکت‌های بخش خصوصی - عمومی استفاده کرد تا مهارت‌های مورد نیاز شناسایی و پیش‌بینی شوند. برای نمونه، می‌توان به مطالعات آینده‌نگر، و شوراهای مهارتی بخش‌ها

**کارکنان آتفح به ویژه
نیازمند آمادگی
اولیه و آموزش
مداوم و پیشرفت
حرفه‌ای، از جمله
برخورداری از تجربه
کاری در بنگاه‌های
اقتصادی هستند
و باید از این افراد
حمایت شود تا شیوه
کار خود را بهبود
بخشند و خود را با
تغییرات وفق دهند**

ابزارهای چند رسانه‌ای انجام دهند.

هـ) پایش و ارزشیابی

۵۳. دولت‌های عضو باید طبق شرایط خاص، ساختارهای حکومتی و اصول قانون اساسی خود، سیاست‌ها و برنامه‌های آتفح را ارزشیابی کنند. این ارزشیابی‌ها می‌توانند شامل مطالعه تأثیرات و پیامدهای سیاست‌ها و برنامه‌های آتفح و بررسی هزینه‌ها و فایده‌های آتفح برای طیف وسیعی از بخش‌های خصوصی و عمومی از قبیل افراد، بنگاه‌های اقتصادی و انجمن‌ها باشد.

۵۴. برای اندازه‌گیری میزان کارایی و اثربخشی سیاست‌های آتفح در برابر استانداردها، اولویت‌ها و اهداف توافق شده، از قبیل اهداف خاص برای گروه‌های محروم و آسیب پذیر، باید ابزارها و شاخص‌های مناسب ایجاد کرد. این اندازه‌گیری می‌تواند شامل ارزشیابی مؤسسات عمومی و خصوصی، ارائه دهندگان و برنامه‌ها، از جمله خود ارزشیابی‌ها و نیز مطالعات مسیریابی و ایجاد مجموعه‌ای از شاخص‌ها، مانند درصد دسترسی، درصد تکمیل و وضعیت اشتغال فارغ التحصیل‌ها باشد. جمع‌آوری و پردازش داده‌ها باید طبق مقررات مربوط به حفاظت از داده‌ها انجام شود.

۵۵. باید ظرفیت‌های سازمانی را برای جمع‌آوری

یا شوراهای ناظر و رصد کننده اشاره کرد. همچنین، باید تلاش در جهت جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل بافت‌ها و شرایط در حال تغییر، پایش نظام‌مند و ارزشیابی اجرا و نتایج انجام پذیرد تا تناسب آتفح افزایش یابد.

اطلاعات و راهنمایی‌ها

۵۰. دولت‌های عضو باید با همکاری ذی‌نفعان مرتبط، به ایجاد و تنظیم‌گری خدمات اطلاعات‌رسانی عمومی و خصوصی و خدمات راهنمایی مبادرت کنند تا بتوانند پشتیبانی به روز و قابل اعتمادی در زمینه آموزش، مهارت‌آموزی مداوم، توسعه حرفه‌ای و فرصت‌های کاری در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، ارائه دهند.

۵۱. اطلاعات و راهنمایی‌ها باید به طور مداوم ارائه شوند، و در جهت کمک‌رسانی و حمایت از همه افراد در مشاغل و زندگی‌های کاری متنوع‌تر باشند و به ترویج برابری در همه ابعاد، از جمله برابری جنسیتی، توجه ویژه می‌بذول دارند تا نابرابری‌های اجتماعی در آموزش، دنیای کار و جامعه برطرف شوند.

۵۲. خدمات اطلاعاتی و راهنمایی باید از یادگیرندگان در تصمیم‌گیری‌هایشان حمایت کنند و این کار را از طریق فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی شامل فناوری همراه، شبکه‌های اجتماعی و وسایل و

۵۸. در صورت لزوم، ذی‌نفعان باید در کمیسیون‌ها، در ارزشیابی پژوهشی‌ها و نیز در ایجاد راهبردها و نظام‌های مدیریت دانش دخالت داشته باشند. باید از ظرفیت‌های پژوهشی مؤسسات آموزش عالی، ارائه دهندگان **آتفح**، شرکای اجتماعی و سایر ذی‌نفعان مرتبط استفاده کرد و آن‌ها را طبق موقعیت و شرایط در جریان قرار داد. یافته‌های پژوهشی را نیز باید با استفاده از انتشارات و ابزارهای الکترونیکی در سطح وسیع منتشر کرد.

۲) همکاری بین المللی

۵۹. دولت‌های عضو باید دانش، تجربه و اقدامات ثمربخش خود را به اشتراک بگذارند، جمع‌آوری داده‌های **آتفح** را در سطح بین‌المللی ارتقا دهند و از شبکه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، کنفرانس‌ها و سایر انجمن‌ها بهره‌برداری کنند. شبکه یونیوک (UNEVO) یک منبع راهبردی است که برای یادگیری متقابل و تقویت همکاری بین‌المللی در جهت **آتفح**، در اختیار دولت‌های عضو قرار می‌گیرد.

۶۰. دولت‌های عضو باید با واحدهای نظام ملل متحد، مجامع منطقه‌ای، (از جمله انجمن‌های اقتصادی منطقه‌ای)، ذی‌نفعان خصوصی و عمومی مرتبط، سازمان‌های جامعه مدنی و شبکه‌های پژوهشی در جهت تقویت همکاری‌ها، افزایش کمک‌های متقابل و در ظرفیت‌سازی‌ها همکاری کنند.

داده، به‌کارگیری اطلاعات از روی پایش و ارزشیابی به منظور آگاهی از راهبردها و برنامه‌های **آتفح**، استانداردها و برنامه‌های درسی، یا برای تنظیم روش‌های یادگیری را تقویت کرد. باید انسجام بین جمع‌آوری داده‌های ملی **آتفح** و استانداردها و ابتکارات بین‌المللی ارتقاء داده شود.

۵۶. در فرایندهای مربوط به پایش و ارزشیابی **آتفح**، باید از مشارکت وسیع ذی‌نفعان مرتبط اطمینان حاصل شود. و این مشارکت با نگاهی در جهت بهبود فرایندهای یادگیری و تقویت ارتباطات بین یافته‌ها، تصمیم‌گیری‌ها، شفاف‌سازی‌ها و پاسخ‌گویی در قبال نتایج انجام پذیرد.

مجموعه‌ای از شاخص‌ها همانند درصد دسترسی، درصد تکمیل و وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیل‌ها برای اندازه‌گیری میزان کارایی و اثربخشی **آتفح** تعیین شود.

۳) پژوهش و مدیریت دانش

۵۷. دولت‌های عضو باید پایه دانش را برای **آتفح** از طریق سرمایه‌گذاری دائمی روی پژوهش‌های بین‌رشته‌ای، عمیق‌تر کنند تا روش‌های جدیدی برای **آتفح** طراحی شوند و معنای آن در سطح وسیع تری درک شود و روی سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های **آتفح** تأثیر گذاشته شود.

* پی‌نوشت

1. Technical and Vocational Education and Training